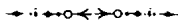

նագիր մը: Սակայն Սարգսնեան շարք մը
 Թարգմանիչներ ու մեկնիչներ ունեցան,
 որոնց մէջէն ամենէն երեսնէն է Ս. Գաղ-
 ղոսի կրօնաւորը: Այս գրուածներուն տա-
 րածման պատճառը սա էր որ, անոնք դարէ
 դար նորանոր փոփոխութիւններ կը կրէին,
 լեզուին և օրուան ճաշակին համեմատ:
 Երբեմն ալ, այդ գրուածները ախորժելի
 ընծայելու համար, վիպական ընդլայնում-
 ներու կ'ենթարկէին զանոնք: Հիփոսոքի
 պարզութիւնը որ զմարդ կը դիւթէ, կը-
 սուեցաւ, և հետագայ շրջանին մէջ կը-
 նական վէպը ուրիշ բան չեղաւ, բայց միայն
 մտացածին բանաստեղծութեան Թարմա-
 րար ճիւղ մը:

Թրգմ. Հ. Ս. ՏԵՐ-ՄՈՎՍԵՍԵԱՆ

ԱՌԻԻԵՐԻ ՄԵՆԱԽԱՍՏՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՆԱՊԱՏՏԻՆ ՄԷՋ

(Լուսնեկայ գիշեր. արմաւենի մը՝ մենակեացի նման՝
 կ'աջօթէ հովերով՝ անպատին մէջտեղ. եղջերու մը,
 ծառալարդ գլխով, կը նայի պաղատագին առիւծին՝
 որ բաշէրը ցնցելով զատուորի դիրք առած՝ կը
 խօսի, Լիւնեբու վրայ՝ զուարթ երգեր):

Մագիւններու տակ, ճիւմակ, եղջերու,
 Գիտի մամբըլիս, պիտ' ոչընչանաս.
 Ի գուր պաղատամքն այդ հեզ աչերու՝
 Կ'ոգորի իմն հետ ոյժով մ'ամբըմաս.
 Ի՞նչ օգուտ քեզ այդ ծառ՝ ճակտիւղ վրայ.
 Այս երկրին մէջ՝ Ոյժ, Ոյժն է Թագաւոր.
 Բարութիւն ու զեղ. ծաղրակաւ՝ ըմծայ.
 Անիծե՛ք. քու մայրն որ ծնաւ քեզ աղուոր.
 Կայէ՛. ամապատն ըզմեզ կը դիտէ.
 Տե՛ս, ժայռերը, լուրջ, ամշարծ եմ ցաւեղ.
 Թէ չուրիս Թաքում զէքն մ'որ իմն յաղթէ
 Ամոյս մեղի՛ր, հոս, հեռի՛ ամծաւէղ:
 Ի՞նչ. կը սպասե՛ս գամ լեռնի՛ր զիս զըսպել.
 Ողբող կը կըրկնեմ և իմ սպառնալիք.
 Գու՞թը ցըմորք մ'է. գու՞թն է առասպել.
 Մեղի՛ր, աչքիս տակ, ո՛վ զո՞ր զեղցեղիկ.
 Վերջիմ զիշերդ է. Խճէ ամոռն գիշեր ...
 Ըրե՛ք. քու յետիմ աղօթքն Արարից.
 Յիշէ՛ք ըմութիւն, կեանք, հայրենիք, ձագեր,
 Յիտոյ, արցունքով, տո՛ւր շուռըդ վերջին.
 Ունէ՛ր ամշուշտ վիշտիք, դիտումներ,
 Աշխարհ մ'իդծերու՝ այդ կուրծքիդ մերքին.
 Այլ մեծ էութիւնդ իմի՞նչս յաղթուր՝
 Ի գու՛ր կը խըմզէր բոպէ մը անպազին.

Այդ մարմնոյդ վերայ՝ ցըմցուող, դողողշում,
 Կը բազմի ամշարծ իմ նսմ յաղթական.
 Ամշուշտ քեզմէ շատ սիրեց զիս բնութիւն.
 Մտեղծութեան որ իմ գոհմ ըլլաս միայն.
 Գու՞մ՝ գիտեմ՝ հիմայ կ'ըսես իմն. «Այարա՛գ».
 Այլ ես ունէ՛ր՝ ծնած օրս՝ մագիւնը.
 Այն օր Ոյժն առի, զերջ գում՝ ստք երազ.
 Նս տամջուիմ քաղցով. դում՝ ըլլաս իմ կեր.
 Մամկութեանս օրե՛ր կը յիշեմ ամմեղ.
 Շըրջէի, խըրոխտ, փըմտեղով արիւն.
 Ու մայրս իմն չըսաւ՝ Թէ իրեմ ո՛ր տեղ
 Տըլիմ, իբր օժիտ, ոյժ, մոլիգմութիւն.
 Դում ձագեր ունիս, թըշուա՛ն, Ա՛գ որբեր,
 Ոստազարդ զըլխով ու բըրբրով մեծ.
 Քեզի՛ կը սպասեմ շալիղէ տարբեր.
 Փոքր կը հարցնէ. « Ինչո՞ւ մայրն յամց ».
 Բայց ես ալ ունիմ հայր մ'և ձագեր, ո՛հ.
 Կ'ուզե՛ս որ թողում մեռնիմ ժայռի վրան.
 Կեանքի՛ր փըրկելով կ'ըլլաս դում իմն զոհ.
 Լըսէ՛, զոհ սըրտով, այժմ իմ հըրաման,
 Վըսե՛մ ըլլայ մարդ. մեռի՛ր, մերելով.
 Զի դում ալ երբ իմն, էսկ' Թրշակերտ,
 Մասն ըլլա՛ս՝ ա՛յսպէս պիտ' պատուես, ամ-
 Այլ եղջերուներ, թերեւս ... ձագերդ, խու՛ով,

ԱՄԲԱՏԻՍ

Ե Ր Զ Ի Ր Ո Ւ Մ

ATTILIO E GEMMA MONACO

Գիրքս՝ Էրգիրում՝ հեղինակութիւն At-
 tilio e Gemma Monaco ամուսնաց՝ նուի-
 րուած է իրենց որդւոյն Adrianoյին
 (1897 Ապրիլ 13) և կը պարունակէ ոչ
 սակաւ օգտաւէտ և պատմական նոր ծանօ-
 թութիւններ և հնութիւններ: Զանց ընելով
 տխուր և արարուիլ տեսարանները և նկա-
 րագիրները վերջին դիպուածներուն՝ կը հա-
 մառօտենք միայն ուղեգնացութեան դէպ-
 քերը:

Տրապիզոնէ երբ կը հեռանայ և հագիւ կը
 դադարի՝ ծովը ճանապարհորդի տեսութե-
 նէն՝ կը սկսի Տէքմէկուէրէի երկայն և լայն
 ձորը, որ կը յիշեցնէ Ալպաւս տեֆարան-
 ներ: Առհասարակ առջեւ կ'ենլին շէնքեր՝
 միայրակ է ցած, որոնց կաւէ և քարէ շի-
 նուած ծածքերը գերաններու վրայ հողով
 կամ տախտակէ կամ յարդէ կազմուած են:
 Խաներու մէջ գտնուած կարասիք են՝ արձա-